

[Boligministeren.]

pålagt kommunerne pligt til at fremme byggemodningen, men disse foranstaltninger kræver store investeringer, og de vil navnlig belaste udviklingskommunerne. Ved en statslig støtte til disse foranstaltninger vil man medvirke til at fremme en planmæssig og rationel bebyggelse i et hurtigere tempo, og et stigende udbud af byggemodne grunde vil forhåbentlig kunne medvirke til at dæmpe de senere års voldsomme prisstigninger på byggegrunde.

Støtte til erhvervelse af byggegrunde vil kunne medvirke dels til en aktiv offentlig jordpolitik og dermed til en billigsgørelse af boliger, dels til sikring af arealer til fritidsformål, hvilket uden tvivl vil blive stadig mere påkrævet i forbindelse med byudviklingen.

Byfornyelsen betegner for så vidt en nydannelse, eftersom fornyelsen af ældre bydele hidtil er sket på grundlag af kondemnering og sanering. Denne virksomhed vil naturligvis fortsætte og forhåbentlig i stigende tempo, men saneringen er kun én af flere sider af den byfornyelse, som foregår, og som må forudses at få et øget omfang fremover. Kondemnering og sanering er lovæssigt lagt i ret stramme rammer med nøje angivelse af forudsætninger og fremgangsmåde, men i mange tilfælde vil man utvivlsomt kunne opnå gode resultater uden den komplicerede kondemnerings- og saneringsprocedure. De enkelte byfornyelsesforanstaltninger må naturligvis indgå i samlede byplanmæssige overvejelser og vil altså kunne supplere saneringsvirksomheden.

Om støtte til opførelse af erstatningsboliger vil jeg blot fremhæve, at dette ikke bør være begrænset til boliger i forbindelse med sanering, men også gælde ved nedlæggelse af boliger i forbindelse med forskellige offentlige anlæg, f. eks. vejanlæg o. lign.

Der er altså en række opgaver, som skal løses, og om dem alle gælder, at problemerne på disse områder allerede i dag er påtrængende, men at de må forventes at blive endnu mere presserende i de kommende år.

Om fondens størrelse skal jeg blot nævne, at der foreløbig stilles en obligationsbeholdning til en kursværdi af 1 milliard kr. til rådighed for fonden.

Renteindtægten heraf vil andrage knap 100 mill. kr. om året, hvilket beløb altså kan udlånes til de nævnte formål. Hertil kommer renter og afdrag af fondens udlån, hvilke midler kan anvendes til nye udlån.

Det ligger i forslaget formulering, at der ved fremtidige overførsler — enten i form af ny obligationsmængde eller af direkte lånemidler — kan ske en forøgelse af fondens udlånsramme.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (H. C. Toft): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om udflytning af den kgl. grønlandske handels virksomhed.*

Udgangspunktet for forslaget om en hel eller delvis udflytning af den kgl. grønlandske handels virksomhed fra København er de mange og naturlige ønsker, der er i store dele af landet om at få tilvækst i befolkningstallet og i indkomstmasserne ved at flytte offentlige institutioner og virksomheder fra det overbelastede storkøbenhavnske område. Der har ikke mindst i det nordvestjyske område — nærmere præciseret i Hanstholm — været ønsker om at få den kgl. grønlandske handel placeret dér.

Thisted Amt, herunder Hanstholm, er et område, hvor der i særlig grad er behov for en ekstraordinær indsats, og en udflytning hertil ville være en styrkelse af denne egne muligheder.

Med Hanstholm havns beliggenhed måtte man mene, at handelens placering i Hanstholm ville være rigtig såvel ud fra et egnsudviklingssynspunkt som ud fra et rationaliseringssynspunkt på grund af den kortere sejl tid til Grønland, der ville blive tale om ved udskibning fra Hanstholm frem for København. Samtidig ville man aflaste det voldsomme pres, der er i det storkøbenhavnske område.

På mit partis foranledning nedsatte den tidligere minister for Grønland et udvalg, der fik til opgave at undersøge mulighederne for og konsekvenserne af en udflytning af den kgl. grønlandske handel fra hovedstadsområdet.

Det er på baggrund af dette udvalgs ar-

[H. C. Toft.]

bejde, vi nu fremsætter vort forslag, idet udvalget i sin betænkning har draget den konklusion af undersøgelserne, at varetagelsen af de opgaver, der i dag er pålagt handelens enkelte funktioner, ikke er til hinder for en udflytning, og at en hel eller delvis udflytning kan finde sted uden væsentlige ulemper.

Udvalget har endvidere udtalt, at der kun for et kort åremål er tilstrækkelig plads på den grønlandske handels nuværende arealer. Det må derfor være det rette tidspunkt at tage initiativet til en udflytning af Handelen. Udvalget har ikke blot undersøgt muligheden for Handelens placering i Hanstholm, men har tillige undersøgt mulighederne for placering i Frederikshavn, Esbjerg og Ålborg-Nørresundbyområdet.

Jeg har ud fra et egnsudviklingssynspunkt anset Hanstholm for et naturligt udflytningssted. Det nedsatte udflytningsudvalg har i betænkningen nævnt nogle indvendinger mod denne placering, men disse indvendinger er efter min opfattelse ikke alle lige holdbare, hvorfor det under et udvalgsarbejde i folketinget nøjere må undersøges, om indvendingerne er tilstrækkelige til at afvise Hanstholm som en havneby, der kan være hjemsted for den grønlandske handel, ligesom der under udvalgsarbejdet også må foretages en undersøgelse og overvejelse af de andre nævnte havnemuligheder.

Udvalgsbetænkningen nævner endelig, at der intet er til hinder for hele Handelen udflytning, men at der er dog mindre betæneligheder ved udflytning af regnskabs- og administrationsafdelingen. Også dette spørgsmål må belyses under folketingets arbejde med forslaget.

Jeg håber, at man under en relativ hurtig udvalgsbehandling kan nå til enighed om enkeltheder for den kgl. grønlandske handels udflytning, og jeg håber, at man med dette initiativ må nå frem til, at der i folketinget kan skabes enighed om en statsvirksomheds udflytning fra hovedstadsområdet, hvorom man nu har talt år ud

og år ind, uden at det har ført til væsentlige resultater.

Jeg anbefaler med disse bemærkninger forslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om pensions-tillæg m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 13) findes i tidenden sp. 304, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 171).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Om pensionstillæg m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 14) findes i tidenden sp. 304, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 171).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om pensionstillæg m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 15) findes i tidenden sp. 304, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 171).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Niels Mørk: Idet jeg skal henvise til den af udvalget afgivne betænkning, kan jeg anbefale de tre lovforslag til vedtagelse uforandret.